

Izazov propovjednika: Živjeti govor¹

TOM SIBLEY

Biblijski institut, Kušlanova 21, Zagreb

thomas.sibley@biblijski-institut.com

UDK: 253:254:241

Stručni članak

Primljeno: 27. 3. 2007.

Prihvaćeno: 18. 4. 2007.

Sažetak

Ovaj esej potvrđuje da je etika klera rezultat života i osobne aktivnosti izvedene iz promijenjena karaktera, razvijene i oblikovane vjernom poslušnošću praktičnim uputama o odgovornosti unutar odnosa, pronađene u Isusovim učenjima i učenjima apostola te uključene u život integriteta koji daje vjerodostojnost kršćanskoj poruci i pravomoćnost novozavjetnoj crkvi. Ocrtavanjem nekih novozavjetnih obećanja kao Božjeg djela u životu vjernika te identificirajući djelić upozorenja i konkretnih učenja pronađenih u evanđeljima i poslanicama koje Isusovi sljedbenici trebaju izvršavati, želim pokazati kako etika kršćanskog službenika može posvjedočiti vjerodostojnosti njegove poruke umjesto da postane razlog za odbacivanjem ili ignoriranjem kršćanske poruke. Ponuđena kao izazov onima među nama koji se usude propovijedati ili učiti novi život u Kristu i mogućnost autentične novozavjetne crkve, ovaj esej želi pozvati propovjednike i crkvene vođe da svrhovito žive na način koji će zajamčiti vjerodostojnost evanđelja u 21. stoljeću i biti alat za modernu evangelizaciju.

Utvrđiti da 'postkršćanska' Europa ima malo ili nimalo povjerenja u organiziranu religiju zahtijeva vrlo malo dokumentacije. Gotovo prazne crkvene zgrade za redovno bogoštovlje kazuju tužnu priču. Iako je posjećenost crkava u SAD-u još uvijek snažna, stav prema "religiji" samo nekoliko godina kasni za Europom. Prije nekoliko godina Christian Century (br. 104, rujan 1999, str. 1128) objavio je rezultate istraživanja u SAD-u. Podaci su otkrili da je "povjerenje javnosti u kler doseglo najnižu razinu dotad". Anketirani su dali crkvenim službenicima ocjenu od 39% za iskrenost i etički standard. Čak i povremeno čitanje literature koja se usredotočuje na religijsku kulturu otkriva da glavni problem nije u tome da je religija organizirana, već prije u "organizatorima religije". Pojedinci koji stvaraju strukturu, koji upravljaju organizacijom i koji predstavljaju religijsku strukturu potkopali su povjerenje javnosti u kršćansku religiju.

---

¹ Članak je za *Kairos* napisan na engleskom jeziku pod nazivom *The Preacher's Challenge: to Walk the Talk*. S engleskog prevela Matina Čaran.

Nema sumnje da je svaki čitatelj ovog eseja bio rastužen vijestima iz medija o moralnim padovima pastora, svećenika i rabina. Ali još je tragičnija stvarnost da previše nas osobno poznaje pojedince koji su izdali sami sebe, crkvu i Isusa Krista zlorabeći privilegije i odgovornosti koje prate poziv za vođenjem crkve pastora, propovjednika ili učitelja. Iako očite kontradikcije kršćanskom životu privlače pozornost medija i postaju gorivo za religiozni trač, još se češće pokazuje da svakodnevne nedosljednosti u standardu koji nam je postavio Isus mogu biti smrtonosne.

Oni koji najbolje poznaju propovjednika, obitelj i bliski prijatelji, slušaju nedjeljom propovijed i zatim ostatak tjedna promatraju njegov život. Ilustracija za propovijed izvedena iz obiteljskog iskustva može imati *samo* djelić istine u sebi. Obitelj je proživjela iskustvo, zatim čula priču. Oni znaju razliku. Ali to "nije tako strašno", bila je to samo "propovjednička priča". Propovjednici često ukrašavaju priču kako bi dali poentu. Ipak, neizgovoreno pitanje, možda i podsvjesno, jest: "Koliko je ostatak propovijedi ukrašen?" Koliko je istina, a koliko je "samo propovjednički govor"?

Zatim je tu upotreba izvora. Internet je uvelike olakšao pripremu propovijedi. Imao si naporan tjedan, posudi ilustraciju, možda i cijelu propovijed. Proslijedi je dalje kao svoju. Tko će znati? Ti znaš! Možda je netko tko danas sjedi u klupi surfao internetom prošli tjedan. Možda je pročitao istu propovijed koju si ti pročitao, onu koju si prepisao i propovijedao kao svoju. On će znati. Tko će znati? Previše njih! U tome je problem; vidi nas se i poznaje. Ipak, činjenica da *nas toliko njih može vidjeti i poznavati* mogla bi biti, i zapravo bi trebala biti, naša prilika.

Sjedimo u kafiću i šalimo se na račun brata, ili gore, ispričamo tužnu priču o njemu, jednu koja može ili ne mora biti istinita. Za stolom iza nas sjedi netko tko čuje priču, poznaje osobu. Nada se da nas nikada neće poznavati. Njegovi prijatelji pijanci su vjerniji!

Ovaj esej neće senzacionalizirati grijeh moralnog pada, niti će se upustiti u samopravednu kritiku grešnosti "onih koji su bili uhvaćeni". Umjesto toga ove su misli predstavljene kao ohrabrenje svakom od nas da čujemo na svjež način Kristov poziv, izazov vjerne službe, i visoke etičke zahtjeve koji leže na onima koji se usude "propovijedati Riječ". Kako svjetiljka Pisma rasvjetljuje zadatak službe, trebalo bi postojati opće slaganje s J. Barringtonom Batesom dok piše: "Kler kojemu se riječi ne slažu s njegovim ponašanjem samo služi svojim vlastitim željama, a ne Božjoj volji" (Barrington, 2002,16).

Ovaj je esej imao svoj začetak u čitanju knjige *Ministerial Ethics, Moral Formation for Church Leaders* Joea E. Trulla i Jamesa E. Cartera.² Oni ovako opisuju

² Ta knjiga nudi ključne informacije i izazovne uvide za svakog crkvenog službenika koji želi biti vjeran zadatku vođenja crkve. Drugo poglavlje, "Moralni izbori crkvenog službenika", podsjetilo

moralan život crkvenog službenika: "Integritet koji sjedinjuje karakter, vladanje i moralnu viziju u život vrijedan primljena poziva" (Trull i Carter, 46). Dok svakog kršćanina "poziva" Krist da odražava njegov karakter, da čini dobra djela kako ih je opisao i poučavao Isus te da razviju "kristolik" pogled na svijet, pastor ili propovjednik je jedinstveno pozvan da poučava "integritet" kršćana ne samo u riječi, već primjerom svojega života. "Slijedi moj primjer, dok ja slijedim Kristov primjer" (1 Korinćanima 11,1) ne bi smjelo biti rezervirano samo za apostole, već ponizna i iskrena potvrda svijui koji vode zajednicu. Ovaj će esej istražiti zašto i kako je to slučaj. Ako će poruka Evanđelja naići na otvoreno uho u postmodernističkoj kulturi Europe i SAD-a, život navjestitelja mora biti dosljedan poruci.

Gordon Fee je istaknuo da u našem postmodernističkom svijetu

[C]rkva je obično promatrana kao u najboljem slučaju nevažna i u najgorem slučaju neandertalska. Iskreno, glavina krivnje leži na crkvi... Prečesto je naša pravovjernost bila razrijeđena ne-svetim savezništvoim s danom političkom agendom ili splasnuta legalističkom ili relativističkom etikom uvelike nepovezanim s Božjim karakterom (Fee, 1996, XIII).

Jednostavno rečeno, nema mjesta relativističkoj etici u svakodnevnom životu onoga koji naviješta Radosnu vijest Božjeg kraljevstva. Oni koji se usude ponuditi vjerodostojnu poruku od Boga, moraju predstavljati vjerodostojan život koji svjedoči tu poruku. Takva vjerodostojnost počinje posjedovanjem karaktera Isusa Krista. Isusovo obećanje jest da će oni koji imaju trajni odnos s njim donositi plod, uistinu mnogo ploda (Ivan 15,5). Debata oko identiteta "ploda" (dobivanje novih učenika ili izražavanje plodova Duha) nije zapravo presudno pitanje. Beasley-Murray dolazi do toga dok piše,

Ako nam je pitati što donošenje ploda označava, Bultmannov širok odgovor je prikladan: "svaka demonstracija vitalnosti vjere kojoj, prema recima 9-17, iznad svega pripada uzajamna ljubav"; možemo dodati, u svjetlu retka 16, "kojoj pripada također djelotvorna misija u dovođenju Kristu muškaraca i žena u pokajanju i vjeri (Beasley-Murray, 2002.).

Sigurno taj plod uključuje plod Duha [ljubav, radost, mir, strpljivost, ljubaznost, vjernost, blagost i samokontrolu] (Galaćanima 5,22-23). Te kvalitete opisuju Isusov karakter. Ako karakter poslanika ne pokazuje Isusov karakter, moguće je postaviti pitanje o "prebivanju u odnosu".

Mogućnost transformiranog karaktera je čudesan dio... Obećanje apostola Pavla je bilo: "Dakle, ako je tko u Kristu, on je novi stvor; staro je nestalo, novo je, evo, nastalo" (2. Korinćanima 5,17). Odvažno je napisao vjernicima u Kolosu:

---

me na to da su osnovni elementi službeničke etike "karakter, vladanje i integritet vjere". Ti osnovni elementi omogućuju radni okvir za gore spomenuta razmišljanja.

“Budući da u njemu stanuje stvarno sva punina božanstva, po njemu ste i vi ispunjeni...” (Kološanima 2,9-10). Što još drugo ta “punina” uključuje, sigurno mora uključivati Isusov moralni karakter. U pisanju svog vlastitog iskustva obraćenja, Pavao izjavljuje: ”S Kristom sam razapet na križ; živim – ali ne više ja, nego Krist živi u meni” (Galaćanima 2,19-20). Prema apostolu, kada pojedinac sudjeluje s vjerom u “činu evanđelja”, događa se radikalno iskustvo preobrazbe.³

Mogućnost “kristolike” preobrazbe više je od teološke dogme. Onima koji vjeruju, Božji Duh daje slobodu da „odrazujemo slavu Gospodnju, uvijek sve slaviju” (2 Korinćanima 3,15-18). Jer su vjernici bili mrtvi i sada su živi, oni preobraženi mogu proživjeti ono što su postali – „kristoliki“. Zbog toga su vjernici prozvani „kršćanima“.

Skovano ime je zapravo bilo veliki kompliment. Pavlovo odlučno propovijedanje Krista, novog života „u Kristu,“ i moći Njegova prebivanja kao tajni trajne radosti i mira, dovela je nežidove, Grke, Rimljane, bogate i siromašne, ugledne građane i obratila prostitutke, u snažnu i otvorenu crkvu (Ogilvie, 1983:42).

U gotovo svakom pismu Pavao potvrđuje tko i što su vjernici. Zatim ih izaziva da žive u skladu s onim za što ih je Bog pozvao da budu. Oni mogu „usmrtiti“ stari život. Vjernici imaju moć i mogućnost biti različiti „hodajući u obnovi života“. Oni mogu “skinuti staru odjeću njihovog starog života” i mogu obući odjeću Isusovakaraktera.⁴

Poput Pavla i Petar potvrđuje tko su i što su vjernici postali kao rezultat svoje vjere i odgovora na Evanđelje. Oni nanovo rođeni sada su postali kao Krist i imaju “iskrenu ljubav prema svojoj braći” (1. Petrova 1,22). Vjernici su odabrani ljudi, kraljevsko svećenstvo, ljudi koji imaju svrhu objavljivanja Božje slave. Zbog onoga tko vjernici jesu, oni mogu živjeti takve dobre živote da će i sami pogani koji optužuju vjernike da čine zlo, na kraju slaviti Boga (1. Petrova 2,4-12).

Tko netko jest, određuje što on čini. Dok je istina da *djela* oblikuju i razvijaju *bíce*, Kristov put zahtijeva novi početak, “novo rođenje.”⁵ Temeljna razlika između ostalih etičkih sustava i “puta” opisana u Novom zavjetu jest obećanje da oni “u Kristu” imaju moć kroz Duha da čine dobro.⁶ Iako taj novi karakter treba biti oblikovan i razvijen, potvrda Novog zavjeta jest da kršteni vjernik ima novi život s novim srcem koji stvara novi karakter što ima moć da *bude* i *čini*. U dodatku na osnovnu preobrazbu doživljenu kroz sudjelovanje u Evanđelju, Kristovom slje-

³ Pogledaj 1. Korinćanima 15,1-8 gdje Pavao potvrđuje da je smrt, ukop i uskrsnuće Isusa Evanđelje. Zatim pogledaj Rimljanima 6 i Kološanima 2,9-19 gdje Pavao podsjeća vjernike na njihovo sudjelovanje u tom događaju i kasnije obećanje novog života u odnosu s Isusom.

⁴ Pogledaj te zapanjujuće slike u Kološanima 3,5-15, Efežanima 2,1-10.

⁵ Razgovor između Nikodema i Isusa je izazovan i zbunjujuć religioznima u 21. stoljeću kao što je bio i Nikodemu. Ali je Isus otvoreno najavio potrebu duhovnog rođenja odozgo.

⁶ Pogledaj Pavlovo učenje u vezi obećanja u Rimljanima 8 i Galaćanima 5,16 - 6,10.

dbeniku dana je zajednica (crkva) putem koje se njegov karakter nastavlja formirati, i svjesno i nesvjesno.

Ukratko, gore opisana istina jest ono što rutinski propovijedaju evanđeoski pastori i učitelji kao obećanje Evandjelja. Mnogi pojedinci u našem postmodernističkom svijetu odgovaraju u svojim mislima, ako već ne riječima, sa stavom “pokaži mi”. Previše se čulo obećanja o religiji, filozofiji i proizvodima koja se ne ispunjavaju. Ako se propovijeda “preobraženi karakter koji daje kristolik karakter”, onda onaj koji propovijeda mora pokazati život koji odražava vrline, vrijednosti i interese Krista, čije se ime nosi. Preobraženi karakter zahtijeva preobraženo ponašanje da bi poruka sadržavala ikakav kredibilitet.

Korak od *postajanja* prema *djelovanju* je i prirodan i potreban. U Propovijedi na gori Isus je potvrdio kakvo je *postajanje* i potvrdio je kako *postajanje* djeluje (Matej 5-7). Dio Pavlovih poslanica predstavlja teologiju preobrazbe, a zatim nastavlja s primijenjenom teologijom s posljedičnom aktivnosti. Božja milost nudi čudo transformacije. Ta ista milost treba proizvesti milostivo ponašanje. Obećanje Duha Svetoga za moć da *bude* [moj svjedok] i zatim da *čini* moćna djela. Kako Duh Sveti daje darove nadnaravne aktivnosti, on također daje snagu da pokaže svoj plod i sposobnost da se vladate “lijepo među poganima da bi vas... zbog vaših dobrih djela, kad ih promatraju, pomno hvalili Boga na dan pohoda!” (1. Petrova 2,12).

Dojmljivo promatranje opomena pisaca poslanica jest da je ponašanje koje daje kredibilitet Kristovom putu izraženo u svakodnevnom dobrim djelima više nego u neuobičajenim čudesnim aktivnostima. “Dobra djela” koja, prema Pavlu u poslanici Rimljanima, odgovaraju preobraženom životu, vide se u poniznom traženju i ispunjavanju funkcije pojedinca u Kristovu tijelu, u zbiljskoj uzajamnoj odanosti, u istinitom i milostivom govoru, u prihvaćanju i opraštanju punom ljubavi, u neosuđivanju u područjima mišljenja i velikodušnom dijeljenju.⁷ Pavlov izazov mladim kršćanima u Solunu jest da poštuju one koji rade među njima, da izraze strpljenje i ljubaznost te da žive u miru jedan s drugim.⁸ Kad Pavao komunicira s crkvom u Kolosu, potvrđuje preobraženi život i zatim identificira vrijednosti i djela svakodnevnog života koja bi trebala prirodno slijediti. Jezik postaje važan. Kleveta i laskanje odlaze. Istinite i milostive riječi trebaju demonstrirati promijenjen život. Oproštenje, strpljivost, dobrota i blagost trebaju postati uobičajene karakteristike ponašanja; one postaju očite poput odjeće koju netko nosi na svom tijelu. Možda najjezgrovitija izjava koju je Pavao napisao o ponašanju

---

⁷ U poglavljima 12 - 14 poslanice Rimljanima Pavao je posebno zabrinut za “dobra djela” koja odražavaju *iskrenu ljubav* unutar zajedništva crkve.

⁸ U 1. Solunjanima 5 Pavao daje više pozornosti vrijednostima nego specifičnim djelima. Ali vrijednost ljubavi i uzajamnog poštovanja proizvode djela koja odražavaju ohrabrenje, strpljenje i traženje mira.

vjernika jest:

I što god htjednete reći ili učiniti, neka sve bude u ime Gospodina Isusa! Po njemu zahvaljujte Bogu, Ocu! (Kološanima 3,17).

Pavao je uvijek dosljedan dok piše o djelima i riječima koje su bile dio života prije preobrazbe. Aktivnosti koje odražavaju "seksualni nemoral, nečistoću, požudu, zle želje ili pohlepu" nemaju mjesta u životu vjernika.⁹ Ponašanje koje proistječe iz seksom nabijene, samoudovoljavajuće kulture grčko-rimskog svijeta 1. stoljeća nije se smatrao nemoralnim nekršćaninu, niti se takvo ponašanje općenito smatra nemoralnim u postmodernističkim kulturama 21. stoljeća. Međutim, i crkva i pretežita nekršćanska kultura svaku takvu aktivnost u životu kršćanina, a posebno crkvenih vođa, jasno vidi kao nedosljednu osnovnoj kršćanskoj poruci.

Postoje drugi izrazi "predtransformacijskog" ponašanja koji su jednako nedosljedni kršćanskoj poruci. Nisu dovoljno očiti kao seksualni nemoral ili nečistoća, ali su možda još više bolni. To je ponašanje koje proizlazi iz vrijednosti protivnih Isusovoj poruci. Isus iz Evanđelja bio je jedinstven ne samo zbog toga što je činio moćna djela, već više zbog načina na koji se odnosio prema Bogu i ljudima. Njegov život i riječi su prikazali poslušnost u onome što je pokazao kao "najveće zapovijedi". Evanđelja nude žive slike njegove ljubavi prema Ocu i "bližnjima". Suprotno vrijednostima židovskih vođa koji su učinili od svojih samouvažavajućih "religioznih aktivnosti" kamen temeljac svojeg života, Isus je održavao vrijednosti usredotočne na ljude, a potvrdio ih prorok Mihej.

Objavljeno ti je, čovječe, što je dobro, što Jahve traži od tebe: samo činiti pravicu, milosrđe ljubiti, i smjerno sa svojim Bogom hoditi" (Mihej 6,8).

Dok se Isus susretao s pojedincima, izvještaji pokazuju jasno da je Isus vrednovao ljude više od pravila i tradicije ili prihvaćene interpretacije Pisma. Za ilustraciju: obdržavanje Subote bilo je glavno pravilo koje je rezultiralo u prihvaćenim tradicionalnim praksama utemeljene na dugogodišnjim tumačenjima rabina. I Isusove riječi i njegova djela koja su uključivala ljude i Subotu čine jasnim ono što je on smatrao najvrednijim.¹⁰ Za Isusa su potrebe ljudi uvijek prethodile religioznim aktivnostima. Ono što je bilo tako dobro u vezi

⁹ Pavao u Rimljanima 1 piše o djelima koji izazivaju Božju srdžbu. U 1. Korinćanima 6,9 i nadalje Pavao inzistira da oni koji se upuštaju u takva djela "neće naslijediti kraljevstva nebeskog". Efežanima 5 i Kološanima 3 otkrivaju slične ideje, ako već ne iste riječi i fraze. Tako iz ove bezbožne liste rezultiraju kušnje povezane sa seksom, moći i novcem u "palom kleru" koja prečesto skandaliziraju crkvu i podcjenjuju kršćansku poruku.

¹⁰ "Subota je stvorena radi čovjeka, a ne čovjek radi subote" (Marko 2,27) potvrđuje konačni Isusov sud u tom pitanju. Božja zapovijed jest za dobro ljudi, a ne zbog proizvoljnih zakona i pravila. Principi hermeneutike moraju biti usredotočeni na ljude. Tradicija mora dati prednost potrebama ljudi.

s “Radosnom viješću” jest da Bog voli ljude i aktivno je zainteresiran za njihove potrebe. Duhovni autoritet nije u vezi s manipuliranjem ljudima, niti je moć u vezi s kontroliranjem drugih. Pravi duhovni autoritet i moć odražavaju Boga dok na utješan način susreću potrebe ljudi kako bi ih djelotvorno blagoslovili.

Vrijednost koju je Isus davao ljudima proširila se na sve ljude. Žene su bile jednako važne kao i muškarci.¹¹ Učenje odraslih nije imalo prvenstvo nad vremenom da se blagoslovi djecu. On je nazvao Samaritanca “dobrim”. Dao je “grešnicima” ne samo svoju pozornost, već i prisutnost za stolom. Isusova djela koja su uključivala pojedince oduvijek su odražavala ovu vrijednost. Svi ljudi, čak i grešnici (a posebno grešnici) jesu važni. Čak je vrijedno i umrijeti za njih.

Ponašanje kršćanskog službenika treba postati produžetak Isusova ponašanja, odražavajući njegove vrijednosti. Važnije od naših planova i programa su ljudi za koje su razvijeni. Uspostavljene politike i pravila u religijskoj strukturi moraju biti tu da blagosivljaju i služe osobama, ne da podupiru organizaciju i promiču službenikovo novo razumijevanje ili čak da pospješe neku aktivnost crkve. Riječi i djela propovjednika koji “slijedi Krista” moraju ponuditi prihvaćanje, a ne odbijanje. Milosrđe i oprostjenje moraju biti vidljivi umjesto optuživanja i osuđivanja. “Sveto življenje” postaje požrtvovnije i tako odražava Krista umjesto da prijanja pažljivo razvijenim pravilima religioznog ponašanja. Pravila ponašanja koja nude parametre života za propovjednika su za njegovu zaštitu, njegov rast i razvoj, i ne trebaju se nametati drugima. Iz bliske intimnosti s Bogom moraju teći djela milosrđa i suosjećanja. Svakodnevna djela crkvenog vođe koji dotiče ljude moraju odražavati ne samo Isusovu misiju, već također način na koji Krist cijeni ljude.

Postoje i druge vrijednosti u Evanđeljima koje su važne Kristu. Ali nijedna nije važnija od vrijednosti kojima je Isus odredio međusobne odnose svojih sljedbenika. Tijekom posljednje večere sa svojim učenicima Isus je pokazao ljubav koja služi, zapovjedio uzajamnu i požrtvovnu ljubav i molio se da će pokazati tu ljubav svijetu (Ivan 13-17). Dok je Isus davao najbližima konačne upute, jasno je pokazao da će istinitost njegove tvrdnje da je Božji sin biti prosuđena ljubavlju jednih prema drugima. Zakonitost njihovog učenja neće biti procjenjivana njihovim djelotvornim propovijedanjem ili moćnim djelima koje bi mogli izvesti, već u njihovoj ljubavi i jedinstvu.

Iako je smrt i uskrsnuće Krista i dolazak Duha Svetoga Božje ozakonjenje Isusove poruke i tvrdnji, Gospodin je u svojoj posljednjoj noći rekao svojim sljedbenicima da će svijet vjerovati *samo* ako se u zajedničkim aktivnostima među njegovim sljedbenicima bude odražavala uzajamna ljubav i nadnaravno jedinstvo. Povijest daje svjedočanstvo Isusovim proročkim rječima. Bila je to čudesna

---

¹¹ Prva osoba kojoj se Isus predstavio bila je žena na zdencu u Ivanu 4. Prve koje su ga vidjele nakon uskrsnuća prema Mateju 28 bile su žene.

zajednica ljubavi koja je privukla pažnju poganskog svijeta u ranim godinama crkve. Svjetovni pisci ne pišu tako puno o njihovom vještom propovijedanju ili njihovim čudesnim djelima koji su uzrokovali da crkva raste. Oni pišu o njihovoj ljubavi i brizi jedan za drugoga.

Tužna stvarnost jest da manjak rasta u crkvi i manjak interesa koji svijet ima za kršćansku poruku može najvjerojatnije biti prouzročen manjkom jedinstva među vjernicima te manjkom uzajamne ljubavi i odlučne brige koju zahvalni kršćani imaju jedan za drugoga. Najveća odgovornost leži u rukama crkvenih vođa. Aktivnost koja proizlazi iz povjerenja ili manjka povjerenja otkriva naše jedinstvo ili razdor. Ovce slijede svog pastira. Svijet gleda ovce. I zapadnoeuropski svijet danas zove sebe 'postkršćanskim'.

Trull i Carter potvrđuju: "integritet najbolje opisuje etičku potpunost života koji se zahtijeva od kršćanskog službenika" (Trull i Carter, 59). Integritet je više od iskrenog govora. Čak je više od odlučne vjernosti da se izvrše načela i pravila koja namećemo drugima. Kršćanski integritet je vjerno 'sljedbeništvo' Isusa Krista. Doživljena preobrazba koju Evanđelje nudi, dopuštanje Duhu Svetomu da koristi učenja i život Isusa Krista, Božja poruka kroz stoljeća kako je objavljena u Pismu, upute apostola, zajedništvo crkve i iskustvo života upućuju na put kako da se slijedi Krist. To je vjerno učenje na koje je Isus pozvao kršćanske vođe. To je integritet vjere i prakse koji je izazov Evanđelju, istina života i nada crkve. Ono je etički integritet crkve koji pripada Kristu, vođen vođama kristolikog značaja koji će zadobiti povjerenje javnosti u Kristov put.

Skeptičan svijet koji promatra znat će hoće li propovjednici prihvatiti izazov – živjeti svoj govor.

Literatura

- Bates, J. Barrington, *Journal for Preachers*, 26 br. 1 Advent 2002, str. 16-30.
- Beasley-Murray, G. R. (2002), *Vol. 36: Word Biblical Commentary: John*. Word Biblical Commentary. Dallas, Word, Incorporated.
- Fee, Gordon D. (1996), *Paul, the Spirit and the People of God*, Peabody, Hendrickson.
- Ogilvie, L. J., & Ogilvie, L. J. (1983), *Vol. 28: The Preacher's Commentary Series, Volume 28: Acts*. Bivši The Communicator's Commentary. The Preacher's Commentary series. Nashville, Tennessee, Thomas Nelson Inc.
- Trull, Joe E. and Carter, James E. (2004), *Ministerial Ethics, Moral Formation for Church Leaders*, Grand Rapids, Baker Academic.
- Christian Church (Disciples of Christ), *My Ministerial Code of Ethics*, Disciples Home Missions, Indianapolis, IN.

Summary *This essay affirms that clergy ethics is the resultant life and personal activity which are derived from a transformed character, developed and shaped by faithful obedience to the practical instruction concerning relational responsibilities found in the teachings of Jesus and the apostles, and integrated into a life of integrity which gives credibility to the Christian message and the viability of the New Testament Church. By sketching some the New Testaments promises of transformation as the work of God in the life of a believer and identifying a sampling of the admonitions and concrete teachings found in the Gospels and the Epistles which are to be practiced by the follower of Jesus Christ, I seek to show how the ethics of the Christian minister can attest to the validity of his message rather than be a reason to reject or ignore the Christian message. Offered as a challenge to those of us who dare to preach or teach new life in Christ and the possibility of an authentic New Testament church, this essay seeks to call preachers and church leaders to purposefully live in a way which will authenticate the Gospel for the 21st century and be a tool for contemporary evangelism.*

